

19 Kasım 2015

Hapiste Hasta, Yaşlı ve Engelli Olmak Konulu Toplantı

Yer: Türkiye Sakatlar Derneği

Katılımcılar

TÖDA-Tutuklu Öğrencilerle Dayanışma Ağı	Zelal Aydoğan
Hep Yaşam Derneği	H.Mine Avunca
TODAP	Burcu Çolak
Beykent Üniversitesi	Murat Koca
TOHAV	Cemil Adıyaman
TOHAV	Hilvan Manaz
Türkiye Sakatlar Derneği	Şükrü Boyraz
Türkiye Sakatlar Derneği-Genel Merkez	Ali Güler
Engelli Hakları Derneği	Mahmut Keçeci
CİSST- Arel Üniversitesi	Kübra Yay
CİSST	Ayşegül Algan
CİSST	Ezgi Duman
CİSST	Hilal Basak Demirbaş
CİSST	Alper Yalçın
CİSST	Zeynep Alper
CİSST	Berivan Korkut

Türkiye hapisanelerinde hasta, engelli ve yaşlı olma durumu ve bunun yarattığı etkiler genel olarak konuşuldu. Bu üç alanın ortak ve farklı sorunları ve ihtiyaçları üzerinde genel bir tartışma gündemi oluşturuldu. Bunun yanında hapisane ve insan hakları üzerinde çalışan derneklerin yanı sıra bütün sağlık, engellilik ve yaşlılık alanında çalışan sivil toplum örgütleri ve meslek kuruluşlarının ortak bir ağ altında toplanmasının gerekliliklerinin yanında zorlukları da gündeme alındı.

Yaşlı, engelli ve sağlık konusunda her alt dalda çalışan sivil toplum örgütlerinin çalışma alanı ve önceliklerinin farklı olması dolayısıyla ortak bir alanda toplanması ve aynı alt ağda çalışmalarının zorlukları üzerinde duruldu.

Başlıca Sorunlar

- Önleyici sağlık hizmetlerinin yetersizliği

Sağlığa erişim hakkının en temel unsurlarından olan önleyici tedbirler konusunda hapisanelerde ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Yemeklerin yeterli hijyen dikkate alınarak yapılmaması, kalitesiz malzemelerin kullanılması, ortam temizliği için gerekli hijyen maddelerinin parayla satılması, havalandırmaların ve spor alanlarının yetersiz olması gibi temel sorunlar tespit edildi.

- Hapisanelerde aile hekimliği sistemi

Üçlü protokolle birlikte hapisanelerde sadece haftada iki gün ve altı saat aile hekimi tarafından hizmet verilmesinin sağlığı olumsuz etkilediği tespiti yapıldı. Aile hekimliği sistemiyle özellikle mevcudu fazla olan hapisanelerde revire çıkma sürelerinin uzamasına ve doktor muayene sürelerinin kısılmasına sebep olmaktadır.

-Hastaların Ringle Taşınması

Özellikle ağır hasta mahpuslar, yaşlı ve engelli mahpusların hastanelere ringlerle sevk edilmesi ciddi sıkıntılara yol açmaktadır. Elleri kelepçeli havasız, dar, hijyenden uzak ve sağlıksız olması.

- Hastanede bekleme odalarının ve mahpus koşullarının sağlıksızlığı

Bekleme odalarının darlığı, kalabalıklığı ve havasızlığı oldukça sağlıksız ortamlar yaratmaktadır. Aynı şekilde mahpus koşullarının genelde bodrumlarda olması, havasız ve sağlıksız olmasına sebep olmakta buda özellikle yeni ameliyat olmuş mahpuslarda enfeksiyon riskini artırmaktadır.

- Diyet yemekleri

Hasta mahpusların diyet yemeklerinin olması gereken kalitede olmaması özellikle kalp damar, yüksek tansiyon ve bunun gibi sorunları olan yaşlı mahpusların hayat kalitesini düşürmekte ve uzun vadede hayati tehlikeler yok açmaktadır.

- Hapishane binalarının engelli mahpuslarına uygun inşa edilmemesi

Hapishane binaları oluşturulurken engellik durumunun dikkate alınmaması, binaların iki katlı olması, engelli girişlerinin olmaması, görme engelliler için gerekli önlem alınmaması

- Uzman personel eksikliği

Engellilik alanında uzman personelin olmaması engelli mahpusların haklarına erişimin önünde ciddi bir engel teşkil ediyor örneğin işaret dili konuşan bir mahpus gerekli personel yoksa hapishane idaresiyle hiçbir diyalog geliştirme imkanında değil. Yine yaşlıların için eğitilmiş personelin olmaması onların özel ihtiyaçlarının karşılanması, istismara uğramasının engellenmesini ve demans durumlarında tedbir ve önlem konusunda sorun yaratmaktadır.

Sonuç

Yukarıda belirlenen genel sorunların yanında her mahpus grubunun ve her hastalık tipine göre sorunların tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi. Personelin özellikle engellik ve yaşlılık konusunda eğitilmesi ve uzman personel sayısının artırılması konusunda çalışma yapılması. Her hastalık tipine göre hastaların kendi sağlıklarını korumalarını sağlamak için broşürler hazırlanması gibi öneriler getirilmiştir. STÖ'ler arasında ki bağın ve bilgi akışının güçlendirilmesi için bir mail grubu oluşturulması.